



ТЕХНІКО-ТАКТИЧНА
ПІДГОТОВКА ДІВЧАТ,
ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ БОКСОМ
НА ЕТАПІ ПОПЕРЕДНЬОЇ
БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ

*Савченко Віктор, Долбишева Ніна,
Черноколенко Анастасія, Шевченко Олексій*
Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

DOI: 10.32540/2071-1476-2022-1-164

Annotation

The popularity of modern female boxing is growing in the international arena and is rapidly gaining competition from foreign rivals. This forces us to look for new ways to improve the skills of Ukrainian boxers. Today at the world level there is a question of improving the technical and tactical skills of boxers of different levels. A significant place in the system of training boxers is occupied by technical and tactical training. The main criterion for evaluating the performance of athletes at competitions is the implementation and quality of technical and tactical actions. Which affect the final competitive result.

Purpose of the study: to determine the features and significance of technical and tactical training of female boxers at the stage of preliminary basic training.

Material and methods: method of analysis of scientific and methodical literature, analysis of program-normative materials, method of questionnaire, method of expert evaluation. The survey involved 21 experts who are boxing coaches (coaching experience ranging from 4 to 34 years). The survey was conducted during the training camp of the Ukrainian women's boxing team for the World Championships and during the seminar of judges and coaches of the All-Ukrainian tournament «Golden Autumn» in Dnipro.

Results. As a result of the study it was found that technical training occupies a significant place in the training sessions of boxers at the stage of preliminary basic training, as indicated by 34.7% of coaches with an emphasis on boxer movement, boxing punches and comprehensive technical actions. This fact is confirmed by the express assessment: the first rank is occupied by technical training, the second - physical, the third - tactical, 4 - technical-tactical and 5 theoretical.

Conclusions. Technical training is the main component of the training system for girls boxers at the stage of preliminary basic training, which is associated with movement, types of blows, defensive actions. Educational and training process of girls in boxing includes: technical training, which is aimed at creating an arsenal of technical actions; tactical training - for the formation of skills and abilities to perform protective actions; technical and tactical training - the ability to implement technical and protective actions. It is established that trainers support the main scientific-theoretical and practical approaches to training and improving technical and tactical training. The results of the questionnaire, analysis of scientific and methodological literature and program and normative documentation allow us to assert the relevance of the selection of control tests for technical and technical-tactical readiness and their implementation in the control system of boxer training.

Key words: boxing, questionnaires, expert assessment, stage of preliminary basic training, technical training, technical and tactical training.

Анотація

Популярність сучасного жіночого боксу зростає на міжнародній арені та стрімко набуває конкурентності з боку зарубіжних суперниць, що змушує шукати нові шляхи підвищення спортивної майстерності українських спортсменок. Саме нині на світовому рівні виникає питання вдосконалення техніко-тактичної майстерності спортсменок різного рівня у боксі. Адже значне місце в системі підготовки спортсменок у боксі займає техніко-тактична підготовка, оскільки основним критерієм оцінки їх виступу на змаганнях є реалізація та якість виконання техніко-тактичних дій, які впливають на кінцевий змагальний результат.

Мета дослідження: визначити особливості та значущість техніко-тактичної підготовки спортсменок у боксі на етапі попередньої базової підготовки.

Матеріал і методи: метод аналізу науково-методичної літератури, аналізу програмно-нормативних матеріалів, анкетування, метод експертної оцінки. В анкетуванні взяли участь 21 експерт, які є тренерами з боксу (тренерський стаж яких складає від 4 до 34 років). Анкетування проводилось в період навчально-тренувального збору з підготовки збірної команди України з боксу серед жінок до чемпіонату Світу та під час семінару суддів і тренерів Всеукраїнського турніру «Золота осінь» у місті Дніпро.

Результати. В результаті проведеного дослідження встановлено, що технічна підготовка займає значне місце у навчально-тренувальних заняттях спортсменок у боксі на етапі попередньої базової підготовки, на що вказує 34,7% тренерів з акцентом на переміщення, боксерські удари і комплексне виконання технічних дій. Цей факт підтверджується експертною оцінкою: перше рангове місце займає технічна підготовка, друге – фізична, третє – тактична, 4 – техніко-тактична і 5 – теоретична.

Висновки. Технічна підготовка є основною складовою системи підготовки дівчат у боксі на етапі попередньої базової підготовки, яка пов'язана з переміщеннями, різновидами ударів, захисними діями. Навчально-тренувальний процес дівчат у боксі охоплює: технічну підготовку, яка спрямована на створення арсеналу технічних дій; тактичну підготовку – на формування умінь і навиків виконання захисних дій; техніко-тактичну підготовку – на уміння реалізовувати технічні та захисні дії. Встановлено, що тренери дотримуються основних науково-теоретичних і практичних підходів щодо навчання та вдосконалення техніко-тактичної підготовленості. Результати анкетування, аналіз науково-методичної літератури і програмно-нормативної документації дозволяють стверджувати про актуальність підбору контрольних тестів з технічної та техніко-тактичної підготовленості та впровадження їх в систему контролю підготовки спортсменок у боксі.

Ключові слова: бокс, анкетування, експертна оцінка, етап попередньої базової підготовки, технічна підготовка, техніко-тактична підготовка.

Аннотация

Популярность современного женского бокса растет на международной арене и стремительно приобретает конкуренцию со стороны зарубежных соперников, что заставляет искать новые пути повышения спортивного мастерства украинских спортсменок. Именно сегодня на мировом уровне возникает вопрос совершенствования технико-тактического мастерства спортсменок разного уровня в боксе. Ведь значительное место в системе подготовки спортсменок в боксе занимает технико-тактическая подготовка, поскольку основным критерием оценки их выступления на соревнованиях является реализация и качество выполнения технико-тактических действий, влияющих на конечный результат.

Цель исследования: определить особенности и значимость технико-тактической подготовки спортсменок в боксе на этапе предварительной базовой подготовки.

Материал и методы: метод анализа научно-методической литературы, анализ программно-нормативных материалов, метод анкетирования, метод экспертной оценки. В анкетировании принимали участие 21 эксперт, являющиеся тренерами по боксу (тренерский стаж которых составляет от 4 до 34 лет). Анкетирование проводилось в период учебно-тренировочного сбора по подготовке сборной команды Украины по боксу среди женщин к чемпионату Мира и во время семинара судей и тренеров Всеукраинского турнира «Золотая осень» в городе Днепр.

Результаты. В результате проведенного исследования установлено, что подготовка занимает значительное место в учебно-тренировочных занятиях спортсменок по боксу на этапе предварительной базовой подготовки, на что указывает 34,7% тренеров с акцентом на перемещение, боксерские удары и комплексное выполнение технических действий. Этот факт подтверждается экспертной оценкой: первое ранговое место занимает техническая подготовка, второе – физическая, третье – тактическая, 4 – технико-тактическая и 5 – теоретическая.

Выводы. Техническая подготовка является основной составляющей системы подготовки девушек в боксе на этапе предварительной базовой подготовки, связанной с перемещениями, разновидностями ударов, защитными

действиями. Учебно-тренировочный процесс у девушек в боксе охватывает: техническую подготовку, направленную на создание арсенала технических действий; тактическую подготовку – на формирование умений и навыков выполнения защитных действий, технико-тактическую подготовку – на умение реализовывать технические и защитные действия. Установлено, что тренеры придерживаются основных научно-теоретических и практических подходов к обучению и совершенствованию технико-тактической подготовленности. Результаты анкетирования, анализ научно-методической литературы и программно-нормативной документации позволяют говорить об актуальности подбора контрольных тестов по технической и технико-тактической подготовленности и целесообразности внедрения их в систему контроля подготовки боксеров.

Ключевые слова: бокс, анкетирование, экспертная оценка, этап предварительной базовой подготовки, техническая подготовка, технико-тактическая подготовка.

Вступ. Зростання популяризації жіночого боксу на міжнародній арені та конкуренції зі сторони зарубіжних суперників змушують шукати нові шляхи підвищення майстерності українських спортсменок [10; 21]. Під час змагальної діяльності у боксі спортсменки повинні мати достатньо високий рівень технічної [1; 4; 10; 25], фізичної [13; 12; 25], тактичної [6; 14; 26] та технико-тактичної підготовленості [4; 14; 26].

Значне місце в системі підготовки спортсменок у боксі посідає технико-тактична підготовка, оскільки основним критерієм оцінки виступу спортсменок на змаганнях є реалізація та якість виконання технико-тактичних дій, які впливають на кінцевий змагальний результат. Актуальним є те, що Міжнародна боксерська асоціація (ІВА) в грудні 2021 року розглянула питання, щодо впровадження нових правил з боксу, які передбачають визначення змагального результату не тільки за рахунок нанесення ударів, які дійшли до цілі, а й з оцінки технико-тактичної майстерності виконання елементів боксу під час поєдинку, які будуть оцінюватись додатковими балами. Ці правила будуть апробовані у травні 2022 року, на світовій першості з боксу серед жінок-еліти.

У наукових працях В.М. Платонова, В.С. Келлера (1992), М.О. Діленяна, В.Н. Остьянова та ін. (2009), Л.П. Матвєєва (2010), В.В. Лисицина (2014), С.Н. Бубки, В.М. Платонова (2018) акценту-

ється увага на тому, що створення міцного фундаменту технико-тактичної підготовки відбувається саме на етапі попередньої базової підготовки.

Науковцями визначено практичні підходи щодо вдосконалення технико-тактичної підготовки спортсменок у боксі, а саме через: вдосконалення нанесення боксерських ударів, переміщення, використання захисних дій [23]; підвищення рівня загальної та спеціальної фізичної підготовленості [12; 13, 24; 25]; вдосконалення технико-тактичної підготовленості [4; 6; 22; 26].

Незважаючи на велику кількість публікацій у спеціальній науково-методичній літературі, залишаються нерозкритими питання стосовно структури і змісту технико-тактичної підготовки на етапі попередньої базової підготовки спортсменок, – саме у боксі. Тому на сьогодні набуває актуальності дослідження з визначенням місця та значення технико-тактичної підготовки в навчально-тренувальному процесі спортсменок, які займаються боксом на етапі попередньої базової підготовки, оскільки саме на цьому етапі формуються основи технічної і тактичної підготовленості, які в подальшому реалізуються у змагальній діяльності.

Дослідження виконане згідно планом НДР ПДАФКіС на 2021-2025 р.р. за темою: «Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів в олімпійському та професійному спорті» (номер дер-

жавної реєстрації 0121U108253).

Мета дослідження: визначити особливості та значущість технико-тактичної підготовки спортсменок у боксі на етапі попередньої базової підготовки.

Матеріал і методи.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, аналіз документальних матеріалів, анкетування, експертна оцінка як вид специфічної діяльності, який забезпечує чітке розуміння критеріїв і методів оцінки об'єкта дослідження, побудови оціночних шкал [9].

Для вирішення поставленої мети дослідження було проведено анкетування провідних тренерів національної збірної команди України з боксу під час підготовки збірної команди України з боксу серед жінок до чемпіонату Світу та під час семінару суддів і тренерів Всеукраїнського турніру «Золота осінь» у місті Дніпро.

Учасники. В анкетуванні брали участь 21 експерт, які є тренерами з боксу (стаж роботи яких складає від 4 до 34 років).

Обробка результатів дослідження здійснювалася з використанням програмного забезпечення «Statistica 6.0» та програмного додатку MSExcel (2010).

Результати дослідження.

Бокс є одним зі складно-координаційних видів спорту, який вимагає від спортсмена достатньо високого рівня фізичної підготовленості, технико-тактичної майстерності, а також прояву психологічних якостей у змагаль-

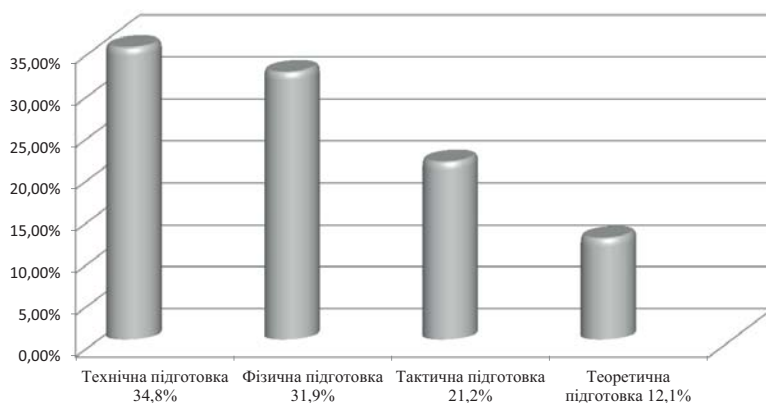


Рис. 1. Розподіл часу на різні види підготовки дівчат на етапі попередньої базової підготовки

ній діяльності. Важливе значення набуває саме рівень технічної і техніко-тактичної підготовленості в процесі тренувань та змагань.

Для вдосконалення навчально-тренувального процесу підготовки спортсменок, які займаються боксом, необхідно здійснювати експертну оцінку та на її основі відокремлювати проблемні питання з технічної та техніко-тактичної підготовленості з послідовним їх вирішенням. Тому для визначення особливостей та значущості техніко-тактичної підготовки спортсменок у боксі на етапі попередньої базової підготовки було залучено 21 експерт, тренери з боксу, з яких: 4 заслужених тренери України, 8 тренерів вищої категорії, 3 тренери першої категорії та 10 тренерів другої категорії. Особливе значення має те, що 14% експертів мають спортивний розряд з боксу кандидата в майстри спорту, 57% – майстрів спорту та 9,5% – майстрів спорту міжнародного класу.

Однією з актуальних проблем системи підготовки спортсменок є питання щодо організації та проведення навчально-тренувального процесу у дівчат, які займаються боксом, відповідно до програмно-нормативної бази. Зазначасмо, що лише 28,5% тренерів вказали, що планування фізичного навантаження у трену-

ванні здійснюють відповідно до програми ДЮСШ, а саме: чітко дотримуються часу, відведеного на види підготовки. Понад 47,7% тренерів планують навчально-тренувальний процес за самостійно розробленими програмами, що передбачає значні відхилення у часі та використанні засобів і методів навчання та вдосконаленні технічних і тактичних дій. Близько 23,8% тренерів вказали, що розробляють власні програми підготовки, однак більшість дотримуються рекомендацій, що зазначені в навчальній програмі ДЮСШ (2009).

Положенням «Про організацію навчально-тренувальної роботи ДЮСШ» (2020) та програмою ДЮСШ з боксу (2009) передбачено тижневий режим тренувальних занять на етапі попередньої базової підготовки: першого року тренувань – 12 годин на тиждень, другого року – 14 годин, третього року – 18 годин [13]. Однак 23,8% респондентів зазначають, що тренування в групах попередньої базової підготовки з боксу проводять в середньому по 2 години 3-5 разів на тиждень, отже це від 6 до 10 годин. Вищезазначені респонденти вказують на те, що навчально-тренувальні заняття вони організовують і проводять у приватних спортивних клубах, що не дає можливості: по-перше

– планувати навантаження в повному обсязі; по-друге – заняття здійснюється на основі платної оренди спортивної зали.

В процесі анкетування встановлено, що на навчально-тренувальних заняттях тренерами достатньо часу відводиться на технічну підготовку, а саме – понад 34,8% від загального. Близько 31,9% часу – на фізичну підготовку, 21,2% – на тактичну підготовку та 12,1% – на теоретичну підготовку (рис. 1).

Акцент у техніко-тактичній підготовці дівчат у боксі на етапі попередньої базової підготовки тренери роблять на навчання і вдосконалення різних технічних прийомів. Так, 21,6% часу тренери відводять на навчання та закріплення навиків з техніки виконання переміщення боксерів; понад 21,8% – на техніку виконання захисних дій; близько 24,7% – на техніку виконання боксерських ударів і значну кількість часу, а саме 31,9% – на комплексне виконання технічних дій (наприклад, пересування + нанесення удару; нанесення удару + захист: пересування + захист тощо). Зазначимо, що один тренер на етапі початкової базової підготовки в навчально-тренувальному процесі 100% часу відводить тільки на комплексне виконання технічних дій.

Як показує практика, при навчанні, закріпленні та вдосконаленні технічних дій спортсменок у боксі виникають помилки у техніці виконання. Робота над помилками у навчально-тренувальному процесі залежить насамперед від складності структури виконання технічної дії та ступеня її засвоєння. На етапі попередньої базової підготовки, відповідно до програми ДЮСШ (2009), пріоритетними є засвоєння прямих і бокових ударів, захисних дій і «школи» пересування. Тому тренери зазначають, що на вдосконалення виконання захисних дій за допомогою ніг необхідно відводити 21% часу від загального часу трену-

Таблиця 1

Результати експертної оцінки рангу сторін спортивної підготовки дівчат-боксерів на етапі попередньої базової підготовки

№ п/п	Сторони спортивної підготовки	∑ отриманих рангів	Рангове місце
1	Технічна підготовка	32	1
2	Тактична підготовка	51	3
3	Фізична підготовка	33	2
4	Техніко-тактична підготовка	77	4
5	Теоретична підготовка	105	5

вань, оскільки технічне виконання даної вправа є найбільш складним у плані її реалізації. Близько 18% часу необхідно відводити на виконання нанесення бокових ударів. Це пов'язано з тим, що саме з першого року тренувань на етапі попередньої базової підготовки здійснюється їх навчання. На вдосконалення та усунення недоліків у техніці виконання нанесення прямих ударів необхідно планувати не менше 16% часу, це пояснюється тим, що даний технічний прийом є базовим на всіх етапах підготовки спортсменок у боксі. Не зовсім зрозуміло, чому тренери рекомендують на виконання захисних дій за допомогою рук відводити близько 10% часу та 14% часу – на виконання захисних дій за допомогою тулуба, що є суперечливим, оскільки саме засвоєння цих технічних прийомів починається на даному етапі підготовки. На цей факт вказують науковці В.І. Філімонов (2001, 2011), А.В. Гасько (2004), В.Н. Остьянов (2011) та ін. Цілком логічним є відведення 12% часу та 9% часу на виконання технічних прийомів – пересування приставним кроком і човникове пересування (рис. 2).

В загальній теорії та методиці спортивної підготовки (Л.В. Волков, 2002; В.С. Келлер, В.М. Платонов, 1992; Л.П. Матвеев, 2010; В.М. Платонов, 2015) і системи підготовки у боксі (Є.В. Калми-

ков, 1983; А.В. Гаськов, 2004; В.І. Філімонова, 2011; В.Н. Остьянов, 2011; О.В. Шевченко, А.В. Черноколенко, А.С. Авдієвський, 2018 та ін.) навчально-тренувальний процес пов'язаний зі становленням і вдосконаленням різних сторін підготовки: фізичної, технічної, тактичної, психологічної, теоретичної та інтегральної. На етапі попередньої базової підготовки відповідно програмі ДЮСШ планується фізична, окремо – технічна і тактична, а також формуються перші знання з теорії організації та проведення тренування та змагань [8]. В результаті анкетування встановлено, що тренери дотримуються науково-методичних підходів щодо послідовності навчання та вдосконалення, розвитку фізичних якостей і формування знань. Так, дані експертної оцінки дозволили встановити, що перше рангове місце займає технічна, друге – фізична, третє – тактична, 4 – техніко-тактична і 5 – теоретична підготовка (табл. 1).

Незалежно від того, що досягнення результату у процесі змагальної діяльності залежить від реалізації техніко-тактичних дій, експерти чітко зазначають, що на етапі попередньої базової підготовки спортсменки повинні досягти певного технічного рівня виконання спеціальних фізичних вправ, засвоїти окремо тактичні дії і тільки потім перейти до по-

єднання техніко-тактичних прийомів.

Достатньо вагомим у системі підготовки спортсменок у боксі є контроль за станом і видами підготовки. Тому нами встановлено, що 90,5% опитаних тренерів здійснюють контроль за технічною підготовленістю за допомогою педагогічного спостереження (66,7%), аналізу відеозйомки (57,1%), складання контрольного нормативу (23,8%), згідно програми ДЮСШ, а саме – «нанесення ударів за 30 с» (правою та лівою рукою) та виконання ударів на лапах візуально (9,5%). Понад 95,2% тренерів окремо здійснюють контроль за техніко-тактичною підготовленістю, а саме, якістю захисних дій, використовуючи метод педагогічного спостереження (90,5%) та аналізуючи відеозйомки тренувальних і змагальних боїв (47,6%). Однак, акцентуємо увагу на тому, що 76,1% респондентів згодні з тим, що необхідно в програмі ДЮСШ визначити контрольні нормативи щодо її оцінки і розкрити особливості техніко-тактичної підготовки на етапі попередньої базової підготовки.

Дискусія. Аналіз спеціальної наукової літератури і узагальнення результатів анкетування показав значущість техніко-тактичної підготовки в навчально-тренувальному процесі дівчат у боксі. Це пов'язано з тим, що технічна і техніко-тактична підготовки є основними складовими в навчально-тренувальному процесі спортсменок у боксі на етапі попередньої базової підготовки. Аналіз програми для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву та шкіл вищої спортивної майстерності (М.О. Діленьян, В.Н. Остьянов, І.А. Комісаренко, І.А. Гурович, Ю.В. Шевчук, 2009) дозволив встановити, що в повному обсязі розкриті критерії оцінювання загальної та спеціальної

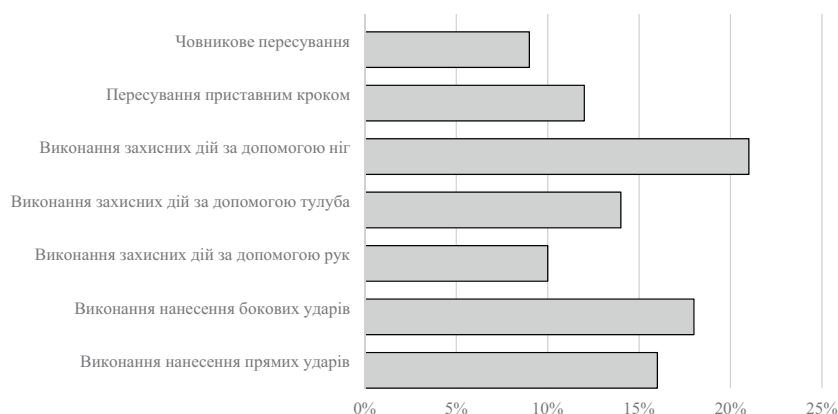


Рис. 2. Планування часу на виконання технічних дій у навчально-тренувальному процесі дівчат у боксі на етапі попередньої базової підготовки (%)

фізичної підготовки, однак звертаємо увагу на відсутність у програмі єдиних критеріїв з оцінки технічної та техніко-тактичної підготовки. Таким чином, на сьогодні є актуальним визначення та розробка критеріїв оцінки, на що вказують 76,1% експертів.

Дискусійним з наукової точки зору є питання щодо планування навчально-тренувального процесу чітко у відповідності до програми ДЮСШ. Виходячи з практичного досвіду, кожен тренер планує самостійно навчально-тренувальний процес з урахуванням стану матеріально-технічного забезпечення тренувальних занять, рівня підготовленості та індивідуальних особливостей спортсменок, їх психологічного та функціонального стану, календаря змагань, досягнення змагального результату, готовності спортсменок до участі у змаганнях, власного підходу та досвіду з організації, проведення та планування тренувальних навантажень.

У процесі проведення дослідження визначилися незначні розбіжності щодо планування різних сторін підготовки в навчально-тренувальному процесі спортсменок у боксі. Однак результати анкетування тренерів та їх експертна оцінка дозволила встановити, що технічна підготовки у

дівчат, які займаються боксом та знаходяться на етапі попередньої базової підготовки, займає вагоме місце при плануванні навчально-тренувального процесу, що підтверджують дослідження науковців (А.В. Гаськов, 2004; В.Н. Остьянов, 2011; В.І. Філімонов, 2011; С. Гасанова, 2015).

В нашому дослідженні ми розрізнили підготовку дівчат, які займаються боксом, на технічну, тактичну та техніко-тактичну. Це було пов'язано з тим, що на етапі попередньої базової підготовки основними завданнями тренувального процесу є: створення міцного фундаменту технічної підготовленості, а саме оволодіння арсеналом рухових умінь і навичок; засвоєння окремих умінь і навичок щодо виконання тактичних дій, зокрема захисних; формування умінь і навичок з виконанням технічних дій з використанням захисту, що обумовлює техніко-тактичну підготовленість. Результати експертної оцінки (табл. 1) підтверджують доцільність даного підходу щодо обґрунтованості розгляду трьох окремих складових підготовки у боксі на етапі попередньої базової підготовки – технічної, тактичної та техніко-тактичної.

Висновки. 1. Технічна підготовка є основною складовою

системи підготовки дівчат у боксі на етапі попередньої базової підготовки, яка пов'язана з переміщеннями, різновидами ударів, захисними діями. Їх технічна підготовка у навчально-тренувальному процесі, за експертною оцінкою, посідає перше рангове місце та в середньому складає 34,8% годин від загального часу тренувань.

2. На етапі попередньої базової підготовки у дівчат, які займаються боксом, здійснюється технічна підготовка, яка спрямована на створення арсеналу технічних дій; тактична – на формування умінь і навичок виконання захисних дій; техніко-тактична – на уміння реалізовувати технічні та захисні дії.

3. Під час анкетування встановлено, що тренери дотримуються основних науково-теоретичних і практичних підходів щодо навчання та вдосконалення техніко-тактичної підготовленості в системі навчально-тренувального процесу.

4. За результатами анкетування, аналізу науково-методичної літератури і програмно-нормативної документації встановлено, що на сьогодні актуальним є підбір контрольних тестів з технічної та техніко-тактичної підготовленості та впровадження їх у систему контролю підготовки у спортсменок у боксі.

Перспективи подальшого дослідження полягають у вивченні пріоритетних контрольних тестів з визначенням рівня технічної і техніко-тактичної підготовленості дівчат, які займаються боксом і перейшли до етапу попередньої базової підготовки, і розробити критерії оцінок за п'ятибальною сигмальною шкалою оцінювання («низький», «нижче за середній», «середній», «вище за середній» і «високий» рівні).

Вдячність. Окрема подяка представникам федерації боксу України, федерації боксу Дніпропетровської області та федерації боксу міста Дніпро, тренерському

складу збірної команди України і тренерам Дніпропетровської області з боксу серед жінок за під-

тримку і допомогу в організації та проведенні педагогічного дослідження.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність будь-якого конфлікту інтересів.

Література

1. Болобан В. Современные технологии формирования двигательных умений и навыков в процессе обучения сложнокоординационным спортивным упражнениям. Наука в олимпийском спорте, 2017. № 4. С. 45-55.
2. Бубка С.Н., Платонов В.М. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту. Київ: Перша друкарня, 2018. 624 с.
3. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. Киев: Олимпийская литература, 2002. 294 с.
4. Воронцов А.І. Техніко-тактична підготовка юніорок у боксі з урахуванням особливостей психологічного типу. Вісник Запорізького національного університету. 2020. № 1. С 95-101.
5. Гамалій В.В. Біомеханічні аспекти техніки рухових дій у спорті. Київ: Науковий світ, 2007. 212 с.
6. Гасанова С. Особенности соревновательной деятельности высококвалифицированных женщин-боксеров. Спортивный вiсник Придніпров'я. 2015, № 3. С. 25-28.
7. Гаськов А.В. Структура и содержание тренировочно-соревновательной деятельности в боксе. Красноярск, 2004. 113 с.
8. Діляня М.О., Остьянов В.Н., Комісаренко І.А., Гурович І.А., Шевчук Ю.В. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву та шкіл вищої спортивної майстерності. Київ: Національний олімпійський комітет, 2009. 111с.
9. Зубкова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Кваліметрія, управління якістю, сертифікація та конкурентоспроможність продукції». Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» Машинобудівний факультет Кафедра «Інтегровані технології машинобудування» ім. М.Ф. Семка Режим доступу: http://web.kpi.kharkov.ua/cutting/wp-content/uploads/sites/143/2016/12/KL_Z.pdf. Дата звернення 20.12.2021
10. Калмыков Е.В. Индивидуализация тактической подготовки боксеров применительно к особенностям психологических качеств, влияющих на тактическое мастерство: автореферат канд.пед. наук. Москва: ГЦИФК, 1983. С. 23.
11. Келлер В.С., Платонов В.М. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів. Львів :

Література

1. Boloban V. Modern technologies for the formation of motor skills and abilities in the process of teaching complex coordination sports exercises. Nauka v olimpiyskom sporte.2017. № 4. P. 45-55.
2. Bubka S.N., Platonov V.M. The system of olympic training: foundations for management. Kyiv: Persha drukarnia, 2018. 624 p.
3. Volkov L. V. Theory and methodology of children's and youth sports. Kiev: Olympic Literature, 2002. 294 p.
4. Vorontsov A. I. Technical and tactful training of juniors in boxing with the improvement of psychological type features. VIsnik Zaporizhzhya National University. 2020. No. 1. P. 95-101.
5. Gamaly V.V. Biomechanical aspects of the technique of rukhovyh in sports. Kyiv: Naukovyi svit, 2007. 212 p.
6. Gasanova S. Features of the competitive activity of highly qualified female boxers. Sportyvnyi visnyk Prydniprov`ia. 2015, No. 3. P. 25-28.
7. Gaskov A.V. Structure and content of training and competitive activity in boxing. Krasnoyarsk, 2004. 113 p.
8. Dilenyan M.O., Ostyanov V.N., Komisarenko I.A., Gurovich I.A., Shevchuk Yu.V. The initial program for children's and youth sports schools, specialization of children's and youth's schools of the Olympic reserve and schools of higher sports meіsternosti. Kiev: National Olympic Committee, 2009. 111p.
9. Zubkova N.V. Abstract of lectures from the discipline «Qualification, Quality Control, Certification and Competitiveness of Products». National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» Faculty of Mechanical Engineering Department of «Integration of Machine Building Technologies» im. M.F. Semka. Access mode: http://web.kpi.kharkov.ua/cutting/wp-content/uploads/sites/143/2016/12/KL_Z.pdf. Completion date 20.12.2021
10. Kalmykov E.V. Individualization of tactical training of boxers in relation to the peculiarities of psychological qualities that affect tactical skill: abstract of Candidate Ped. Sciences. Moscow: GCIFK, 1983, p. 23.
11. Keller V.S., Platonov V.M. Theoretical and methodological foundations for the training of athletes. Lviv: Ukrainian Sports Association, 1992. 270 p.

- Українська Спортивна Асоціація, 1992. 270 с.
12. Киприч С.В., Беринчик Д.Ю. Специфические характеристики функционального обеспечения специальной выносливости боксеров. Педагогика, психологи и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта. 2015. № 3. С. 20-27.
 13. Кіпріч С.В. Фізична підготовка боксерів у сучасних умовах розвитку виду спорту. Полтава: ПНПУ, 2017. 260 с.
 14. Конох А., Воронцов А. Пріоритетні напрямки вдосконалення системи підготовки в жіночому боксі. Спортивний вісник Придніпров'я. Дніпро, 2019. № 3. С. 11-18.
 15. Лисицин В.В. Специфика технико-тактической подготовки женщин-боксеров высокого класса. Москва: Ленанд, 2014. С. 352.
 16. Матвеев Л.П. Общая теория спорта и ее прикладные аспекты: учеб. пособие для вузов физической культуры. Москва : Советский спорт, 2010. 340 с. (Серия «Атланты спортивной науки»).
 17. Остьянов В.Н. Обучение и тренировка боксеров: Киев: Олимпийская литература, 2011. 272 с.
 18. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения. Киев: Олимпийская литература, 2015. С. 441- 446.
 19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу» від 05.11.2008 р. № 993(зі змінами 2013-2020рр.) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-п#Text>.
 20. Филимонов В.И. Бокс – педагогические основы обучения и совершенствования. Москва: Инсан, 2001. С. 400.
 21. Филимонов В.И. Современная система подготовки боксеров. Москва: Инсан, 2011. 480 с.
 22. Шевченко О.В., Авдієвський А.С., Яремка І. М., Черноколенко А.В. Критерії відбору юних боксерів на початковому етапі підготовки: методичні рекомендації для студентів всіх спеціальностей. Дніпро: ПДАФКіС, 2019. 27 с.
 23. Шевченко О.В., Черноколенко А.В., Авдієвський А.С. Формування індивідуального стилю боксера: методичні рекомендації для студентів всіх спеціальностей. Дніпро: ПДАФКіС, 2018. 38с.
 24. Яремка І.М., Авдієвський А.С., Веліченко Ю.В. Розвиток спеціальних фізичних якостей боксерів при роботі на дальній дистанції з використанням спеціальних пристроїв, тренажерів та снарядів: методичні рекомендації для студентів всіх спеціальностей. Дніпро: ПДАФКіС, 2017. 30с.
 12. Kiprich S. V., Berinchik D. Yu. Specific characteristics of the functional support of boxers' special endurance. Pedagogy, psychology. and medical and biological problems of physical education and sports.2015. No. 3. P. 20-27.
 13. Kiprich S.V. Physical training of boxers in modern minds for the development of a sport. Poltava: PNPU, 2017. 260 p.
 14. Konokh A., Vorontsov A. Priority directing a thorough training system in a woman's box. Sportyvnyi visnyk Prydniprov`ia. 2019. No. 3. P. 11-18.
 15. Lisitsin V.V. Specifics of technical and tactical training of high-class female boxers. Moscow: Lenand, 2014, p. 352.
 16. Matveev L.P. General theory of sports and its applied aspects: textbook. manual for high schools of physical culture. Moscow: Soviet sport, 2010. 340 p. (Series «Atlantes of sports science»).
 17. Ostyanyov V.N. Education and training of boxers. Kiev: Olympic Literature, 2011. 272 p.
 18. Platonov V. N. The system of training athletes in Olympic sports. General theory and its practical applications. Kiev: Olympic Literature, 2015. P. 441-446.
 19. Filimonov V.I. Boxing - the pedagogical foundations of training and improvement. Moscow: Insan, 2001, p. 400.
 20. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the Regulations on children's and youth sports school" of 05.11.2008 №993. Access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993-2008-п#Text>.
 21. Filimonov V.I. Modern boxer training system. Moscow: Insan, 2011. 480 p.
 22. Shevchenko O.V., Avdievskiy A.S., Yaremka I. M., Chernokolenko A.V. Criteria for the selection of junior boxers at the primary stage of training: methodical recommendations for students of all specialties. Dnipro: PDAFKiS, 2019. 27p.
 23. Shevchenko O.V., Chernokolenko A.V., Avdievskiy A.S. Formation of the individual style of a boxer: methodological recommendations for students of all specialties. Dnipro: PDIFKiS, 2018. 38s.
 24. Yaremka I.M., Avdievskiy A.S., Velichenko Yu.V. The development of special physical abilities of boxers when working at a long distance from different special attachments, simulators and equipment: methodological recommendations for students of all specialties. Dnipro: PDAFKiS, 2017. 30 p.
 25. Blower G. Boxing: Training, Skills and Techniques. Great Britain: Crowood, 2012. 116 p.
 26. Dudayev S. The Art of the Sweet Science: Boxing Training for the Body and Mind. Independently published, 2021. 198 p.

25. Blower G. Boxing: Training, Skills and Techniques. Great Britain: Crowood, 2012. 116 p.
26. Dudayev S. The Art of the Sweet Science: Boxing Training for the Body and Mind. Independently published, 2021. 198 p.

Савченко Віктор

ORCID iD – <https://orcid.org/0000-0002-3839-6595>;

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту,
вул. Набережна Перемоги, 10 м. Дніпро, Україна
e-mail: admin_infiz@ukr.net

Долбишева Ніна

ORCID iD – <http://orcid.org/0000-0002-7306-9194>

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту,
вул. Набережна Перемоги, 10 м. Дніпро, Україна
e-mail: ninadolb@gmail.com

Черноколенко Анастасія

ORCID iD – <https://orcid.org/0000-0003-0503-7737>

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту,
вул. Набережна Перемоги, 10 м. Дніпро, Україна
e-mail: anastasiacernokolenko@gmail.com

Шевченко Олексій

ORCID iD – <https://orcid.org/0000-0001-6303-4572>

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту,
вул. Набережна Перемоги, 10 м. Дніпро, Україна
e-mail: shevchenkoaleksey1963@gmail.com